

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 8028/2021
10.06.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, Јасмине Стаменковић и др Илије Зиндовића, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Александар Радивојевић, адвокат у ..., против тужене ББ из ..., као наследника пок. ВВ из ..., чији је пуномоћник Милован Лалић, адвокат у ..., ради раскида споразума и утврђења, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 4072/17 од 16.11.2017. године, у седници већа од 10.06.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 4072/17 од 16.11.2017. године.

ОДБИЈАЈУ СЕ, као неосновани, захтеви парничних странака за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 38378/13 од 17.10.2016. године, ставом првим изреке, раскинут је споразум о деоби заоставштине пок. ГГ сачињен у Трећем општинском суду у Београду О 1392/03 између тужиле и пок. ВВ; ставом другим изреке утврђено је да су тужила и пок. ВВ сувласници у по 1/2 идеалних делова на једнособном стану број ..., површине 35 м², на петом спрату зграде у улици, на катастарској парцели број ... уписаној у лист непокретности број ... КО ...; ставом трећим изреке утврђено је да су тужила и пок. ВВ сувласници са по 25/200 идеалних делова на породичној стамбеној згради број ..., помоћној згради – шупи број ... и помоћној згради број ..., у ... у улици ... број ...; ставовима четвртим и петим изреке обавезана је пок. ВВ да тужили преда у супосед непокретности из другог и трећег става изреке; ставом шестим изреке одређена је привремена мера тако што је обавезана пок. ВВ да тужили преда у супосед непокретности из другог става изреке у року од 24 часа; ставом седмим изреке одређена је привремена мера тако што је забрањено пок. ВВ или било ком другом лицу које она овласти продаја, оптерећење или било какво друго располагање непокретностима из другог и трећег става изреке до правноснажног окончања спора; ставом осмим изреке утврђено је да су тужила и пок. ВВ сувласници, свака 1/2, новчаних средства на девизној штедној књижици ... број, која се налазе на рачуну Националне штедионице; ставом деветим изреке утврђено је да су тужила и пок. ВВ сувласници са по 1/2 идеалних делова на путничком возилу регистарске ознаке

... ..-...; ставом десетим изреке дозвољено је преиначење тужбе из поднеска од 07.06.2016. године; ставом једанаестим изреке обавезана је пок. ВВ да тужиљи накнади трошкове поступка у износу од 192.300,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 4072/17 од 16.11.2017. године преиначена је првостепена пресуда тако што је одбијен тужбени захтев и захтев за одређивање привремених мера и обавезана је тужиља да пок. ВВ накнади трошкове првостепеног поступка у износу од 123.000,00 динара са законском затезном каматом од 17.10.2016. године до исплате и жалбеног поступка у износу од 18.000,00 динара.

Против наведене другостепене пресуде тужиља је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужена је благовремено поднела одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11...18/20), Врховни касациони суд је установио да ревизија није основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. става 2. тачке 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, у оставинском поступку у Трећем општинском суду у Београду О 1392/03 иза пок. ГГ тужена ББ, кћерка оставиоца, прихватила се свог наследног дела и истовремено га уступила мајци, сада пок. ВВ, и сестри АА. Тужиља и пок. ВВ су дале наследничке изјаве којим су примиле наследни део који им припада по закону и уступљени део. Тужиља и пок. ВВ су постигле споразум о деоби наслеђене имовине који је унет у решење о наслеђивању од 27.05.2003. године. Према споразуму, пок. ВВ је оглашена за наследника на једнособном стану број ..., површине 35 м², на петом спрату, у улици ... број ..., на катастарској парцели број ..., уписан у земљишнокњижни уложак број ... КО ... и на 50/200 идеалних делова куће и три зраде у улици ... број ..., на катастарској парцели број ..., уписане у земљишнокњижни уложак број ... КО Према споразуму, тужиља је оглашена за наследника новчаних средстава на девизној штедној књижици и путничког возила.

Пок. ВВ и ББ нису дозвољавале тужиљи да се слободно креће, кува, одлаже своју гардеробу у стану у којем су заједно живеле у ... бр. ..., пов. 64,40м². Из наведеног стана тужиља и њен супруг су принудно исељени 28.12.2012. године.

Према становишту првостепеног суда, тужбени захтев за раскид споразума о деоби заоставштине је усвојен применом правних правила Српског грађанског законика за опозив уговора о поклону. Споразум о деоби у суштини представља уговор о поклону закључен између тужиље, као поклонодавца, и пок. ВВ, као поклонопримца, због несразмере у вредности имовине која је на основу споразума припала тужиљи и пок. ВВ. Поступци пок. ВВ према тужиљи представљају грубу неблагодарност због чега је споразум раскинут. Применом чланова 14. и 20. става 1. ЗОСПО утврђено је да

су парничне странке сувласници на заоставштини пок. ГГ у једанким деловима и обавезана је пок. ВВ да тужиљи преда у супосед предметне непокретности.

Према становишту другостепеног суда, тужбени захтев је одбијен јер споразум о деоби наследства унет у решење о наслеђивању има правно дејство судског поравнања у смислу члана 1089. ЗОО. Захтев за поништај споразума може се поставити због мана воље, а није могућ раскид споразума из разлога за опозив уговора о поклону.

Нису основани ревизијски наводи којима се указује да је побијаном пресудом погрешно примењено материјало право. Из одредбе члана 122. става 3. Закона о ванпарничном поступку произлази да се наследници који су се примили наслеђа могу споразумети о деоби наследства и да се такав споразум уноси у решење о наслеђивању. Споразум о деоби наслеђа не може се сматрати уговором о поклону само због тога што су се наследници споразумели да имовину поделе тако да једном од наследника припадне имовина веће вредности. Споразум о деоби имовине је посебан правни институт и не може се сматрати уговором о поклону само због несразмере наслеђених делова или каснијег поремећаја односа између наследника. У ситуацији када се један наследник прими наслеђа уз истовремено уступање наследног дела другом наследнику, на односе између уступиоца и пријемника примењују се правила о поклону јер је то изричито нормирано одредбама члана 216. ЗОН. У осталим ситуацијама не постоји законски основ да се на међусобне односе наследника примењују правила о поклону. Изјава о одрицању и изјава о пријему наслеђа могу се поништавати ако су дате као последица принуде, претње, преваре или заблуде (чланови 214. став 4. и 220. став 4. ЗОН). Аналогно томе и изјава на основу које је постигнут споразум о деоби наследства може се поништавати само ако је дата као последица принуде, претње, преваре или заблуде јер је и то изјава којом се суштински располаже наследним делом.

Врховни касациони суд је, применом члана 414. става 1. ЗПП, одлучио као у првом ставу изреке.

Врховни касациони суд је, применом члана 165. става 1. у вези чланова 153. и 154 ЗПП, одбио захтеве парничних странака за накнаду трошкова ревизијског поступка јер тужиља није успела у овом поступку, а одговор на ревизију који је поднела тужена није био потребан за ову парницу.

**Председник већа-судија
др Драгиша Б. Слијепчевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић